

EDUKACJA BIZNES CZY MISJA?

Krzysztof Pawłowski

Rektor WSB-NLU w Nowym Sączu i WSB w Tarnowie

Przetrwanie i rozwój - niezbywalne powinności wychowania

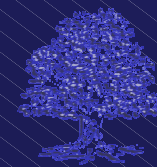
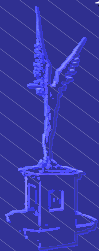
V Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny

Wrocław, 23-25 września 2004

Kilka zdań o sobie: I

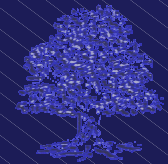
Fizyk, niemal 20 lat pracy w przemyśle, przez 4 lata w polityce, od 1993 roku główny obszar aktywności – szkolnictwo wyższe. Przed 1989 rokiem nigdy nie pracowałem w szkole wyższej.

Jestem przedsiębiorcą, rektorem z uwagi na zapisy ustawy o szkolnictwie wyższym, nie prowadzę zajęć ze studentami, ale próbuję ich kształtować, formować, może nawet wychowywać.

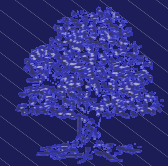
Kilka zdań o sobie II

Do 2000 roku zajmowałem się tylko szkolnictwem wyższym, od 2001 roku uczestniczę w eksperymencie edukacyjnym jakim jest prywatyzacja gimnazjum i liceum państwowego – tak więc znam się już trochę na II stopniu kształcenia. Najmniej czuję problemy szkół podstawowych.

Referat zawiera:

1. Kształcenie – misja, sprawność, biznes
2. Ocena zmian w polskim systemie edukacji
3. Dlaczego potrzebne są zmiany?
4. Case study – WSB-NLU w Nowym Sączu

Zamiast wprowadzenia I

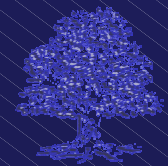
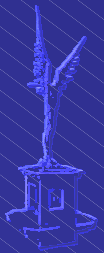
Szkolnictwo – jeden z najważniejszych obszarów ludzkiej aktywności, ponieważ:

- przez szkoły przechodzi każdy człowiek współczesnego społeczeństwa w państwach rozwiniętych;
- stwarza bardzo dużą liczbę miejsc pracy;
- w sposób istotny wpływa na przyszłość miejscowości, regionów, państw;
- decyduje o przygotowaniu społeczeństwa do działania w gospodarce wiedzy

Zamiast wprowadzenia II

Coraz częściej używa się określenia *przemysł edukacyjny*, a jego kondycja wpływa w sposób ważący na zdolność do osiągnięcia przewagi konkurencyjnej przez państwo.

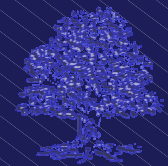

Czy kształcenie jest powinnością państwa czy indywidualną inwestycją młodego człowieka w swoją przyszłość?

Dwa modele:

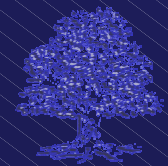
- ✓ model europejski – powinność państwa i kształcenie opłacane przez państwo;
- ✓ model amerykański – inwestycja prywatna

Który z modeli jest skuteczniejszy?

Dane dotyczące gospodarki a szczególnie przemysłów nowoczesnych oraz dane dotyczące badań naukowych jasno wskazują na skuteczność modelu amerykańskiego.

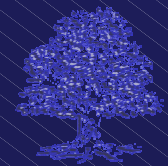
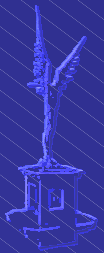
Jedną z cech systemu amerykańskiego, szczególnie na poziomie szkolnictwa wyższego jest menedżerskie zarządzanie szkołami wyższymi.

Szkoła podstawowa, gimnazjum i liceum –
powinnością państwa

Szkoły prywatne – jako cenne uzupełnienie

Szkoła wyższa – to kto był założycielem
nie jest istotne, ważny jest poziom, a studia to
inwestycja indywidualna

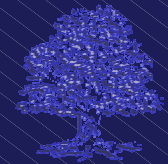

Kształcenie – misja czy biznes?
to źle postawione pytanie

Musi być i misja i sprawność

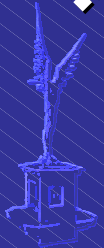
**Misja – na poziomie formowania celów
działalności oraz relacji kadry
z uczniami/studentami**

Sprawność – na poziomie realizacji misji

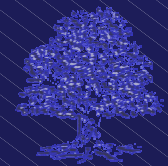

Czy szkoła może być w Polsce dobrym biznesem?

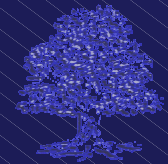
- ❖ dużo trudniej uzyskać wysoką rentowność w szkole podstawowej i średniej (wszystkie zajęcia w małych grupach, ograniczone możliwości wysokiego czesnego poza Warszawą), ale możliwe jest utworzenie bardzo dobrej jakościowo szkoły przy czesnym 300 zł/ m-c i dotacji;
- ❖ szkoła wyższa z dominującą liczbą studentów zaocznych (duże grupy wykładowe, mało zajęć ćwiczeniowych, wynajęta kadra) może mieć wysoką rentowność;
- ❖ recepta krótkoterminowa na sukces finansowy: bardzo duża liczba studentów, niskie czesne – efekt – sprzedaż dyplomów

Ocena zmian dokonanych w polskim systemie edukacji po 1989 roku dokonana oczami zaangażowanego amatora.

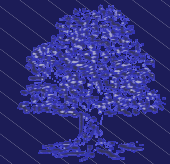

- bardzo duża zmiana ilościowa (400 tys. – 1 850 tys.) oraz jakościowa (uczelnie niepaństwowe), efekt zadziałania liberalnej ustawy z 1990 roku;
- istotne zmiany systemowe – utworzenie gimnazjów, reforma niedokończona – brak zmian programowych i przejścia od nauczania encyklopedycznego do metod aktywnych, uczących samodzielnego rozwiązywania problemów, samodzielności myślenia;
- najmniej zmian w szkole podstawowej

Polski paradoks

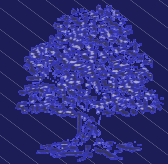
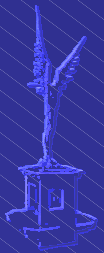
- szkoła podstawowa i średnia może mieć swojego właściciela, który legalnie może wyprowadzić zyski (płacąc stosowne podatki). Jednak szkoły prywatne są z reguły małe i zyski są niewielkie;
- szkoła wyższa nie ma właściciela tylko założyciela i jest instytucją *non-profit*. Zysk powinien być reinwetsowany w rozwój uczelni;
- sposób obejścia – założyciel wynajmuje swojej uczelni własne, prywatne budynki i wyposażenie i poprzez czynsz wyprowadza zysk

Trzy rodzaje szkół wyższych w segmencie studiów płatnych

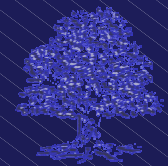
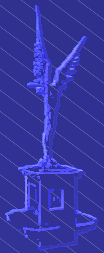
- uczelnie państwowe;
- niepaństwowe uczelnie „spółdzielcze”
- niepaństwowe uczelnie „prywatne”

W których może powstać
wysoka jakość oferty?

Podstawowy problem polskiej szkoły – zły system kształcenia i zatrudniania nauczycieli.

Podstawowa przewaga szkoły prywatnej – możliwość elastycznego doboru nauczycieli i samodzielne kształtowanie ich zarobków przez dyrektora szkoły.

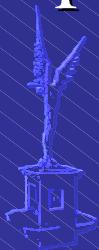

Słabości polskiego szkolnictwa

Poziom I i II – Karta Nauczyciela utrudniająca, a często uniemożliwiająca zmiany jakościowe;

Poziom III – nadmierne wpływy „korporacji profesorskiej” poprzez rozwiązania prawne – bezsensowny zapis konstytucyjny o nieodpłatnych studiach w sytuacji, gdy 60% polskich studentów płaci za studia.

Polskim problemem szkolnictwa nie są zbyt małe dotacje z budżetu państwa, tylko złe rozwiązania systemowe.

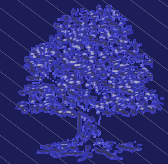

W książce

Spółeczeństwo wiedzy – szansa dla Polski,

ZNAK, Kraków, wrzesień 2004

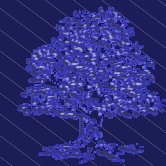
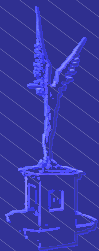
przedstawiam propozycję nowego systemu organizacji i finansowania szkolnictwa wyższego, pozwalającego na uzyskanie przez Polskę przewagi konkurencyjnej.

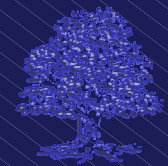
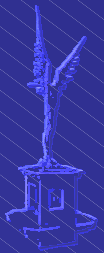
WYŻSZA SZKOŁA BIZNESU
NATIONAL-LOUIS UNIVERSITY

Konieczna zmiana ustawowa - czas na zmiany jakościowe w szkolnictwie korzystny z uwagi na spadek liczby uczniów, a w przyszłości studentów (niż demograficzny).

Przeszkoda – politycy boją się związków zawodowych i korporacji profesorskiej.

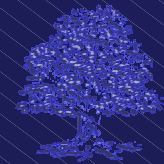
DLACZEGO POTRZEBNE SĄ ZMIANY

WYŻSZA SZKOŁA BIZNESU
NATIONAL - LOUIS - UNIVERSITY

Analiza czasów współczesnych w edukacji

- postępująca globalizacja
- coraz szybsze procesy zmian
- rozwój technik komunikowania
- zmniejszenie udziału osób pracujących w sferze produkcji
- spłaszczenie struktur w przedsiębiorstwach
- włączenie sieci wirtualnych do zastosowań gospodarczych
- gospodarka oparta na wiedzy

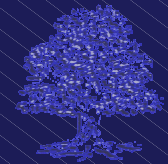

Teza I – przyszłość należy do robotników wiedzy (knowledge workers) 60 – 70% ogółu zatrudnionych w USA

Teza II – w przyszłości zmaleje zapotrzebowanie na menedżerów najwyższego i średniego szczebla

Teza III – uczelnie muszą kształcić ludzi przygotowanych na kilkukrotną zmianę nie tylko pracy, ale i zawodu w ciągu życia.

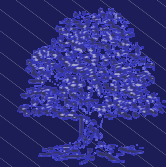
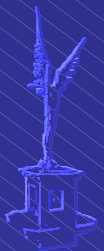
Teza IV – w nadchodzących czasach wzrastać będzie możliwość pracy indywidualnej wykorzystując Internet

Każdy system edukacyjny kształci dla przeszłości z uwagi na dużą bezwładność czasową procesu edukacji

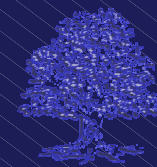
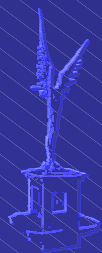
Nawet najbardziej energiczni i innowacyjni liderzy edukacji potrzebują 7-10 lat na sprawdzenie efektów wprowadzonych zmian.

Jak kształcić dla przyszłości?

P. Drucker – „jedyną rzeczą, której można być pewnym w przyszłym systemie edukacji jest nieustanna zmiana”.

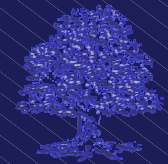
Konieczność nieustannej zmiany i adaptowania się do wyzwań przyszłości staje się dramatem dla wszystkich, ale także fantastycznym wyzwaniem dla nowych, którzy chcą dostać się na szczyty.

Kto najlepiej wykorzysta czasu burzliwe?

Istota uniwersytetu przedsiębiorczego (niedawno zakładane, zwykle w mniejszych miastach, niezbyt duże, posiadają elastyczne struktury, szybko wchodzące w interakcje z otoczeniem)

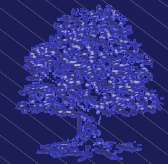
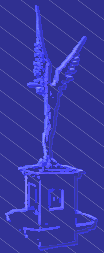
Jakie uczelnie w Polsce przetrwają zmniejszenie się liczby studentów i konkurencję z uczelniami zagranicznymi?

Wniosek I

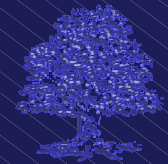
Nie należy kształcić studentów w ramach wąskiej specjalizacji, bo:

- będą oni często zmieniać pracę
- nie wiadomo jakich specjalistów będzie potrzeba za 10 lat

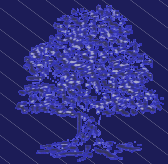
Wniosek II

Zadanie stojące przed szkołami wyższymi staje się coraz trudniejsze – trzeba wyposażyć studenta nie tylko w wiedzę, ale także w umiejętności i postawy, które przygotują go do życia i ułatwią znalezienie pracy w zmieniającym się wciąż świecie.

Case study:

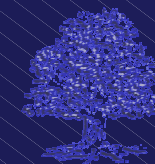
Wyższa Szkoła Biznesu – National-Louis University
w Nowym Sączu

WYŻSZA SZKOŁA BIZNESU
NATIONAL - LOUIS UNIVERSITY

Specyfika Szkoły Sąddeckiej I

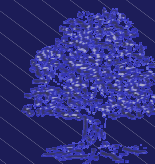
- szkoła tworzona wyłącznie dla kształcenia studentów (jedyne cele)
- silnie i stale związana z amerykańskim szkolnictwem wyższym (dyplomy amerykańskie, sposób kształcenia, oceny kadry przez studentów, studia ogólne)
- istotnym elementem kształcenia jest duży nacisk na naukę języków obcych
- mocne związanie studentów i absolwentów z uczelnią
- atmosfera życia studenckiego na Uczelni

Specyfika Szkoły Sąddeckiej II

- elastyczne reagowanie na potrzeby rynku (rozszerzenie oferty, szukanie nisz)
- cztery kierunki studiów (Zarządzanie i Marketing, Informatyka, Politologia, ścieżka angielska)
- koncentracja na studiach stacjonarnych
- 70% studentów stacjonarnych pochodzi spoza województwa Małopolskiego
- od momentu stworzenia – budowanie silnej, trwałej nauki
- kształtowanie postaw i umiejętności

wyróżnik absolwentów – języki obce, odwaga

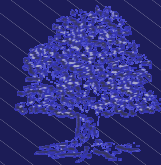

Historia WSB-NLU

*I etap tworzenia: 1991-1995 – próba przetrwania
(startowaliśmy od 2.000 USD)*

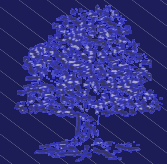
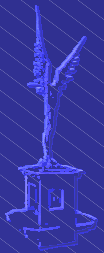
*II etap intensywnego wzrostu liczby studentów, rozbudowy
infrastruktury i tworzenia kadry: 1996 - 2002*

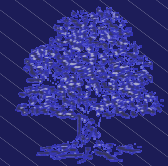
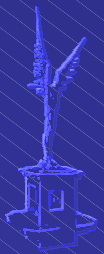
*III etap: inwestycji w jakość kadry, studentów i programów
od 2003 r.*

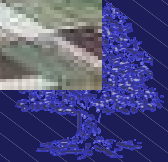
Zasoby materialne WSB-NLU

- *własne budynki zapewniające komfortowe warunki studiowania dla 3 tys. studentów stacjonarnych i 2 tys. studentów zaocznych oraz pracy dla 200 pracowników naukowo-dydaktycznych*
- *akademiki (własne i prywatne stowarzyszone) dla 600 studentów, rozwijająca się sieć małych „domów studenckich” w mieście*
- *zaplecze sportowe (hale sportowe, siłownia, sala do aerobiku, zespół boisk otwartych)*
- *zaplecze socjalne (hala na imprezy rozrywkowe, jadalnia, sieć barków)*
- *biblioteka z luksusową czytelnią*
- *sieć komputerowa (470 komputerów, 10 pracowni komputerowych, rozbudowany intranet)*

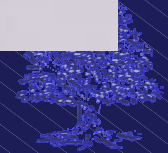

WYŻSZA SZKOŁA BIZNESU
NATIONAL-LOUIS UNIVERSITY

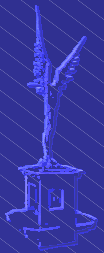

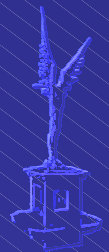
WYŻSZA SZKOŁA BIZNESU
NATIONAL-LOUIS UNIVERSITY

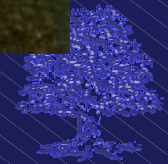
WYŻSZA SZKOŁA BIZNESU
NATIONAL - LOUIS UNIVERSITY

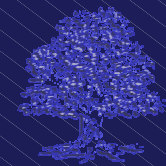

WYŻSZA SZKOŁA BIZNESU
NATIONAL - LOUIS UNIVERSITY

WSB-NLU status prawny – założycielem jest specjalnie w tym celu powołana Fundacja. Uprawnienia Rady Dyrektorów Fundacji - zmiana statutu, wybór rektora

Cały majątek WSB-NLU (grunty, budynki, wyposażenie) należy bezpośrednio do Szkoły. W Szkole nie ma własności prywatnej. Cały wypracowany zysk jest reinwestowany w rozwój Szkoły (inwestycje, sprzęt, rozwój kadry itd.).

Inwestycje WSB-NLU – ponad 42 mln zł w tym tylko 3,2 mln zł środków publicznych.

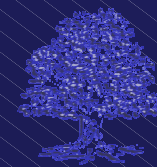
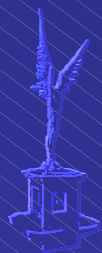

Dodatkowy zasób

Wyższa Szkoła Biznesu w Tarnowie

- 4 budynki

- ponad 10.000 m²

WYŻSZA SZKOŁA BIZNESU
NATIONAL-LOUIS UNIVERSITY

Zasoby ludzkie WSB-NLU:

Na etatach:

35 – profesorów (w tym 28 samodzielnych oraz
6 z USA)

42 - doktorów

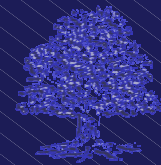
58 – asystentów i instruktorów z tytułem magistra

60 - lektorów

87 – pracowników zaplecza (w tym 32 prac. obsługi
dydaktycznych, 26 prac. administracyjnych i 29
prac. fizycznych)

Na umowy o dzieło:

12 samodzielnych i 40 dr

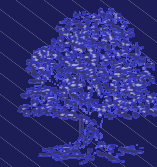
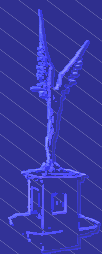

Zarządzanie szkołą autorską

I etap - 1991 –96 r. (do osiągnięcia równowagi finansowej),
władza autorytarna – pełna odpowiedzialność rektora

II etap – 1997 – 2001 r. – przejście od „monarchii absolutnej” do
„monarchii oświeczonej” – stopniowe delegowanie uprawnień

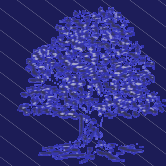
III etap – od 2002 do 2004 r. – próba delegowania uprawnień
i odpowiedzialności do 2 prorektorów w obszarze dydaktyki
i badań naukowych. Rektor odpowiada nadal jednoosobowo
za strategię rozwoju, finanse i sprawy kadrowe. Główny cel
pracy rektora – ugruntowanie zdobytej pozycji Szkoły oraz
szukanie nowych przewag.

c.d. sposobu zarządzania

IV etap – od 2005 r. poszukiwanie i kształcenie następców, stopniowe delegowanie uprawnień i przygotowywaniu płynnego przekazania Szkoły w 2014 r.

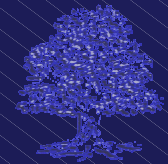
Rektor w szkole prywatnej jest głównie liderem i przedsiębiorcą, a nie klasycznym rektorem – uczonym.

Przyszłość WSB-NLU

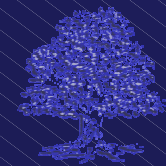
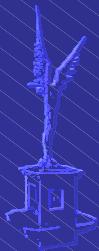
Okres 2005 – 2014 r.

- osiągnięcie pełnej niezależności kadrowej
- stopniowe zmiany w stronę uniwersytetu przedsiębiorczego
- ostrożne rozszerzanie oferty programowej (bezpieczne z punktu widzenia budżetu)
- umiędzynarodowienie szkoły (studenci zagraniczni stanowić będą min. 20% ogółu studentów stacjonarnych)
- dalsze poszukiwanie nisz rynkowych
- uzyskanie trwałej pozycji lidera w Europie Środkowej

Moje główne zadanie na najbliższe 10 lat:

przekazanie Szkoły w 2014 r. w taki sposób aby odejście twórcy i lidera nie zakłóciło stabilności Szkoły

WYŻSZA SZKOŁA BIZNESU
NATIONAL - LOUIS - UNIVERSITY

